

РУБРИКА

ПРЕДСТАВЯМЕ ВИ

ТЕРВЕЛ ПРЕЗ ГОДИНИТЕ - 1968 ГОДИНА

Разказът за миналото на Тервел и тервелския край за годините 1968, 1969 и 1970 продължава с информация, публикувана на страниците на в-к "Добруджанска трибуна". През тези три години не се издава местният вестник.

1968 ГОДИНА

В навечерието на деня на родилната помощ, д-р Георгиев от с.Безмер споделя радостите и тревогите на служителите в местната здравна служба. Според него упоритата превантивна и образователна работа с хората от селото, най-вече с тези от малцинствата, е довело до безпроблемни бременности и раждането на здрави деца. Статистиката сочи, че е намалила детската смъртност - докато през 1960/1964г. смъртността е била 120/1000, то през 1967 г. няма починали деца. В миналото родилите не търсят активно лекарската помощ, но медицинските специалисти вземат грижата за населението в свои ръце. Изключително съдействие са получили от Общ.съвет, от д-р Величкова, д-р Шимабеева и д-р Петков от детското отделение в Тервел. Проблемите на здравната служба в Безмер са свързани само с бедната материална база.

В Тервел е започнат строежът на нова бензиностанция, в източната част на града, близо до шосето Толбухин - Силистра. Тя ще има 5 резервоара за горива и смазочни материали, 5 помпи, свободна площадка, административни помещения и магазин. Строежът се извършва от местната структура на ОСО и трябва да влезе в експлоатация през месец септември.

През м.януари 1968г. е публикувана информация с резултатите от проведена през предходната година експозиция, организирана от Института по хранене при БАН. Проучването

обхваща 408 деца от 0 до 3г. от Толбухин, Балчик, Каварна, Тервел, Каблешково, Зърнево и др.

Основен предмет на обследването е храненето на децата в кърмаческа възраст и борбата със заболяемостта при тях. Установено е, че в нашия окръг храненето на кърмачетата се

майки по отношение на периодичността на храненето в тази възраст, захранването с обща храна, консумацията на плодове и зеленчукови сокове, както и приема на немлечни храни. Направена е равностметка, че резултатите от изследването нареждат Толбухински окръг на средно място.

За строежа на помпена станция в Тервел съобщава в-к "Добруджанска трибуна". Нейното предназначение е да се включи в главната система водоизточници, за да се достигне дебит от 15 литра в секунда. За целта е започнат сондаж, за който към момента са изразходени над 100 000лв и поради липса на средства временно е преустановен. Строителството на обекта е започнало през 1967 г. и трябва да се пусне в експлоатация през последното тримесечие на 1968г. и да се достигне до дебит 1200 тона вода на ден, необходими за битови и промишлени нужди. Ще се монтира и помпа с агрегат за изпомпване на води за напояване. Надеждите на управляващите е с откриването на помпената станция, да се разрешат проблемите със сушата и липсата на вода за напояване в селата от Новокаменски район - Нова Камена, Кладенци, Градница, Борачево. За момента селските стопани и ТКЗС решават липсата на вода чрез водоносни, които се зареждат с безценната течност от Никола Козлево, Ц.Гинчево, Шумен, Алеково.

В кооператива в с.Нова Камена са изградени три помещения за отглеждане на кокошки. Капацитетът на всяко от тях е 5000 птици. Резултатите през изминалата година е птицефермата са задоволителни. От една носачка са получени 196 яйца. Чистата продукция е 70 638 лв. Себестойността на 100 яйца е 4,75лв, а реализационната им

Изкупуване на тютюна в с. Коларци

характеризира с преобладаване на естествените храни. От 408 обхванати малчугани, 300 (75,53%) се кърмят от

Строежът на читалището

майките, 21,32% се хранят с майчино мляко и дохранвани с краве мляко и само 5,15% са на изкуствени храни. Отчитат се резултати за образоваността на младите

носачка са получени 196 яйца. Чистата продукция е 70 638 лв. Себестойността на 100 яйца е 4,75лв, а реализационната им

РУБРИКА: ИНТЕРВЮ

Уважаеми читатели, по повод юбилейната годишнина от обявяването на Тервел за град, решихме да Ви запознаем с някои личности, родени и израснали в нашата община, които с труда и упоритостта си са постигнали личностно и професионално израстване, утвърдили са се на определени позиции. Надяваме се, че срещите Ви с тези хора ще служат като пример на подрастващите, ще се повиши самочувствието им, че Тервел не е само дълбока провинция, че тук се раждат и развиват качествени и стойностни хора. Сигурни сме, че няма да сме изчерпателни в подбора си, но редакционният екип е отворен за предложения от Ваша страна за срещи с успешните тервелчани.

Първата ни среща от поредицата "Успелите тервелчани", е с майор Рагу Рагев - Главен диригент на Българската армия и началник на Гвардейския представителен духов оркестър. Той е роден в гр. Добрич, израснал в с. Нова Камена. Основно образование завършва в родното си село Нова Камена, където започват и заниманията му по гъдулка в школата към местното читалище. Средно образование завършва в музикалното училище в Котел, по-късно се дипломира в Академията за музикално, танцово и изобразително изкуство в гр. Пловдив със специалности "Дирижиране," и "Композиция," в класовете на доц. Стефан Мутафчиев и проф. Иван Спасов. Музикалната му кариера започва още като студент в ДФА "Тракия," - Пловдив, преминава и през БНР, за чийто фонд записва около 400 произведения. Работи като асистент по камерна музика в АМТИ Пловдив. През 2004 г., след конкурс, постъпва в Българската армия като диригент на военния духов оркестър на Девета бронетанкова бригада - Горнобанска. От 2007 г. е главен диригент на Гвардейския представителен духов оркестър, а от 2008 г. с конкурс е назначен за главен диригент на Българската армия и началник на Гвардейския представителен духов оркестър. Носител е на награди и стипендии от национални и международни конкурси по дирижиране и композиция, два пъти е носител на стипендия на името на големия композитор и диригент Филип Кутев. Член на Съюза на българските композитори.

Майор Рагев, Вие сте главен диригент на Българската армия и Началник на гвардейския представителен духов оркестър. Предполагам, че повече от хората свързват задълженията Ви с участия в различни церемонии, свързани с отбелязването на национални и официални празници. Какво не се вижда на сцената? Разкажете ни какви са Вашите задължения.

- Това, което остава скрито от хората е огромният труд, организацията на работа. Оркестърът е протоколно звено със собствени задачи и програма, с подготовка на изключително високо ниво.

Как се промени животът Ви, предприемайки предизвикателството да сте главен диригент на Българската армия?

- С това, че отговарям за много хора. Задълженията ми поставят пред мен изключително големи отговорности. В личен план нямам достатъчно време за семейството ми, за децата ми - знаете, че на всеки празник

гвардейският оркестър е част от тържествата. Но аз обичам професията си, изпълнявам я с огромно удоволствие и уважение в същото време.

Гвардейският представителен духов оркестър е част от Националната гвардейска част, една от емблемите на българската държава. По своята същност той е уникален, а неговият професионализъм високо майсторство съчетават изпълнението на произведения от широк музикален диапазон - от невероятното богатство на ритми и звучене на българската народна музика до военните маршове, класика, естрада и джаз. По какъв начин се извършва подборът на музикантите в него и репертоарът, който изпълнява?

- Подборът на музикантите се извършва

С представителния гвардейски оркестър

след издадена заповед на Министъра на отбраната за попълване състава, не само на гвардейския, но и на всички духови оркестри в системата на отбраната. Провежда се конкурс, на който се явяват кандидатите. Те трябва да покрият определени изисквания, които са обявени в заповедта. Съответно, в оркестъра постъпват хората с най-добрите резултати. Що се отнася до репертоара, на всички е ясно, че Оркестърът е емблема. Ние изнасяме много концерти не само в страната, но и в чужбина, представяме страната на много високо ниво. И във всички държави изпълняваме произведения от всички

жанрове - и маршове, и симфониети, и джаз, латино, класика и др. За разлика от симфоничния оркестър, духовият има много по-големи възможности за темброво и метроритмично разнообразие. В този смисъл, духовият оркестър се възприема по много различен начин и изпълнява по много различен начин музиката. А Националният представителен духов оркестър представя на много високо ниво българската музикална култура.

Наред с церемониалните функции, оркестърът развива активна концертна дейност и има успешни участия на международни фестивали в Германия, Франция, Унгария, Израел и Русия. През последните години особено популярна стана спектакълът "Искри". Как хората възприемат подобен формат на изява на оркестъра?

- Хората са изключително впечатлени. Защото е много трудно едновременно да се марширува, да се свири и да се изпълнява хореография, особено когато си духач. Не е въпросът само спектакълът да се случи, а нивото на изпълнение на музиката трябва да е на изключително високо ниво, да се получи абсолютен синхрон на всички елементи от спектакъла.

Мога да посоча като пример участието на Оркестъра с този спектакъл в Международен музикален парад във Франкфурт на Майн през 2008 г., който е най-големият и престижен фестивал за военни и духови оркестри в Европа и света. Знаете много добре, че един диригент е в постоянен контакт с публиката и се ръководи от нейните реакции по това как да насочва оркестъра. Странното за мен бе, че в този случай, публиката беше като онемяла, без да показва никаква реакция. При приключването на представянето ни обаче всички, цялата зала се изправи и ни приветства с тропане с крака, което е израз на дълбоко уважение. От 2008 година насам сме постоянни участници в този парад и сме избирани като най-добър или като втори оркестър чрез специално гласуване, което се осъществява чрез посетителските карти на публиката. Носители сме на купата на Италианския президент, свирили сме и пред българската общност в Израел, участваме и в Международния фестивал на военните духови оркестри в Санкт Петербург. Така че, оркестърът пътува постоянно и разнася авторитета на българската музикална култура по цял свят.

През годините от този оркестър израстват и се развиват едни от най-видните наши композитори и диригенти - Филип Кутев, Емануил Манолов, Атанас Иванов, Дико Илиев, Никола Цонев, Жеко Димов, Никола Казасов, Цветан Цветков, Стоян Стоянов. Какво е задължението да си наследник на тези велики музиканти?

- Голямо е задължението. Всички главни диригенти и началници на гвардейския оркестър, които са писали музика и за него, задължително трябва да държат на качеството на музиката. Наистина, тези композитори са едни от най-великите в историята на българската музика. Да си

композитор е много голяма магия, а да си диригент, който има възможност да чуе написаната от него музика по начина, който сам иска, е още по-голяма магия. Тя се преживява по особен начин. Това не може да се опише.

Освен като Главен диригент на Българската армия и Началник на гвардейския представителен духов оркестър, Вие се изявявате и като композитор и аранжор. През 2012 г. получавате първа награда от Конкурса за нови творби за духов оркестър "Диколиевски празници". Ваши музикални произведения са част от новия спектакъл на Капанския ансамбъл в Разград "Кино на село". На концерта на Гвардейския оркестър и Софийската филхармония на 3 март видяхме и чухме много произведения на български композитори във Ваш аранжимент. През 2014 г. сте отличен с Почетен знак "Златен век - печат на Симеон Велики", който се връчва от Министерство на културата за изключителен принос към българската култура и за развитие на културното наследство. Какви са Вашите проекти за бъдещето?

- Начертани проекти нямам. В личен и професионален план ни предстои (на Националната гвардейска част) да осъществим тазгодишното издание на Международния парад на националните гвардейски оркестри, който миналата година направихме в зала "Арена Армеец", на 5 май и бе предаван директно по БНТ 1.

А произведенията, които посочихте, са една малка част от моите композиции. През периода 1999 - 2004 г. имам написани над 400 произведения за оркестъра на Българското национално радио, които са във фонда на БНР. Писал съм музика за Мистерия на българските гласове. Като преподавател по камерна музика в Музикалната академия от 2000 до 2004 г. се наложи да напиша и много камерна музика. За да пишеш музика, трябва да си в особена хармония със себе си, не можеш да кажеш сядам да пиша, и готово. Това е много особен процес. А когато обичаш това, което правиш, нещата просто се случват.

Да се върнем в миналото. Вие сте роден и израснал в село Нова Камена. Кои са спомените, свързани с детството Ви и кой е най-яркият от тях?

- Не мога да кажа кой е най-ярък. Най-хубавото, което си спомням, са игрите с останалите деца на село. Сега гледам моите деца, които като всички останали, по-голяма част от времето си прекарват в интернет. А в моето детство не беше така. Хубавите спомени са свързани с реалните взаимоотношения с приятелите. Винаги ме топят тези спомени.

Какво точно Ви насочи към музиката? Какво Ви носи тя?

- Всичко се случи много случайно. Когато постъпих в първи клас, в училището имаше духов оркестър. Учителят по музика тогава дойде и ми връчи един кларинет. Помните, в онези години, учителят не питаше искаш ли,

или не. Не мога да кажа, че съм се научил да свиря на този инструмент както трябва, но свирех. По-късно в читалището се появи школа по гъдулка. Ръководител бе Иван Иванов от Попово. Дори в началото нямаше място за мен, защото вече имаше избрани 10 деца, които ще свирят на гъдулка. Чаках много дълго, дори ми беше мъчно, защото в същото

да са размити.

Работата Ви позволява ли Ви да правите музикални изненади у дома и за приятели? Стига ли Ви времето за това?

- Голяма част от музиката, която пиша, по един или друг начин е свързана с преживявания със семейството ми. Съобразявам се с това, кое как ще се възприеме от публиката, да се харесва от нея. Но човек не може да е щастлив в семейството си, ако не е щастлив в работата и обратно.

Длъжността, която заемате, Ви позволява да се срещате с много специални хора и личности. Какво е чувството да си част от събития и моменти, част от които след време вероятно ще влязат в учебниците по история?

- Отговорност преди всичко. Длъжността, функциите, които изпълнявам са свързани с българския протокол и не мога да правя компромис с авторитета на държавата.

Вашата препоръка към младежите, които биха поели по пътя на музиканта?

- Да знаят, че музиката е много труд. Музикантът е комплексна личност, която се изгражда във времето. Среща се с много неща от различен характер, нужно е много отдаване на професията, за да се доведе всичко до край. Тъй като и аз, и съпругата ми сме минали по този път, знаейки колко много лично време изисква музиката, децата ни не са музиканти. За да станеш професионалист, се изисква много труд и отдаденост.

Контактувате ли с други Ваши съграждани, прибирате ли се в родния край?

- Като всеки човек, да, когато имам възможност да си дойда. Винаги ми е приятно да съм в родния си край, от който съм излязъл през 1986 г. Като добруджанец мисля, че самата атмосфера в Добруджа е по-различна. Когато се прибирам търся онази атмосфера от детството си и това много ме зарежда.

Бихте ли свързали бъдещето си с Тервел?

- Не зная. Никой не знае съдбата си и какво ще му поднесе тя. Като завърших гъдулка, не съм предполагал, че един ден ще бъда Началник на гвардейския оркестър и Главен диригент на българската армия. За мен човек трябва да е честен към това, което прави и нещата се случват.

Вашето пожелание за читателите на вестник "Тервел".

- Да бъдат живи и здрави. Да си пазят града и да правят така, че да стане още по-добро място за живеене. Зная, че в нашия район животът е много труден, че няма работа, но трябва да се дерзае. Мога да споделя думите на Йерусалимския патриарх Теофил при личната ми аудиенция при него през 2010 г. (имам честта да съм от малкото българи, които са били на лична аудиенция при него): "Човек винаги трябва да дерзае!.."

Разговорът с майор Ради Радев води Севдалина Колева

Майор Radu Pagev

време бях оставил кларинета, за да мога да свиря на гъдулка. Но малко по-късно бях прослушан в школата, приеха ме и този учител, лека му пръст, ме накара да заобичам гъдулката. След това започнах да свиря в Добрич при Атанас Панайотов, който ме подготви и за музикалното училище в Котел. Там съм учил от 1984 до 1991 г. В музикалното училище се научих да усещам музиката по друг начин. Разбрах, че не е достатъчно да свиря само на гъдулка, започнах да уча пиано, хармония. В Музикалната академия в Пловдив бях в класа по композиция и дирижиране на доц. Стефан Мутафчиев, който за мен е един от най-великите български композитори и музиканти. Той ме научи да не злоупотребявам с българската народна музика. Защото тя отразява духа на българина. Днес, за съжаление, медиите ни заливат с музика на колеги, която, според

Момент от музикален парад на гвардейските оркестри през 2014 г

мен, изкривява представите на младото поколение за спецификата на българския фолклор. Надявам се хората да са разумни и да успеят да отсеят стойността, това което може да възпитава младите в българската традиционна музика. Нашето поколение беше възпитавано с песните на Калинка Вълчева, Бойка Присадова, Олга Борисова и други емблематични имена, можехме ясно да разграничим коя музика е тракийска, добруджанска, странджанска, а днес стилистиката се претопява и моите притеснения са, че ще дойде време границите

УЧЕНИЦИ ОТ ОБЩИНСКИЯ ДЕТСКИ КОМПЛЕКС В ТЕРВЕЛ В ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

Учениците от Клуба за автентичен фолклор и краезнание при ОДК "Малкият принц", се включихме в конкурс на тема "Кирилицата - азбука на разширението", организиран от фондация "Българска памет". Четирима ученика от Тервел - Рая Вълчева, Васил Мариянов, Валери Иванов и Нина Жечкова бяхме класирани да посетим европейската столица Брюксел. В София се присъединихме към общата група, която се състоеше от общо 65 участници - от Югозападна България, Македония, Сърбия, Молдова и Украйна. Главната цел на пътуването беше посещение на Европейският парламент, където ни посрещнаха българските евродепутати д-р Андрей Ковачев, Мария Габриел, Андрей Новаков и Владимир Уручев. Те ни запознаха с цялостната дейност на Европейския парламент и ни разведоха из залите, където се обсъждат и взимат важните решения. По - късно посетихме сградата на Еврокомисията, където се срещнахме с комисар Кристалина Георгиева, която по повод Националния празник 3-ти март бе организирала изложба на млади български художници и представяне на млади музиканти. Нашата група откри изложбата с акапелно изпълнение на химна на България.

На следващия ден за нас беше организирана разходка из Брюксел с гид, който ни показва забележителностите на града и ни разказа за тяхната история.

Благодарим на Фондация "Българска памет", ръководена от Д-р Милен Врабевски за това, че организира и финансира нашето посещение в сърцето на обединена Европа, на Община Тервел за осигурената ни възможност да осъществим пътуването и не на последно място - на нашите ръководители Росица

В пленарната зала на Европарламента

На среща с комисар Кристалина Георгиева

ТЕРВЕЛ ПРЕЗ ГОДИНИТЕ - 1968 ГОДИНА

Слежда от стр. 1

цена е 7,11 лв.

В началото на земеделската година в бригадите на ТКЗС в Тервел и Войниково са създадени зеленчукови градини и оранжерии. През юни започва прибирането на домати. Главният агроном на стопанството Никола Казаков съобщава, че от тринадесетте оранжерии на кооперативното стопанство очаква средно по 500 кг домати.

Специално място отделя вестникът на дейността на ТКЗС Тервел. В края на юли кооперативът е наторил над 1500 дка в подготовка за засаждането на люцерна, цвекло и слънчоглед. Наторяването се извършва с естествени торове. Съобщава се още, че ТКЗС разполага с 1400 дка лозя, които се планира да бъдат увеличени през 1969г. със 700 дка - засадени в землищата на Тервел и Кочмар. Подготвени през м.юни 800 дка, предвидени за горски площи, чието засаждане ще започне през

м.септември.

В с.Поп Груево е приключило прибирането на бобовата реколта, обхващаща площ от 500 дка. Съобщава се, че добрата организация по окосяването, вършитбата и прибирането на ценната суровина се дължи на младия агроном Петър Гинков. Попгруевци се славят и като най-добрите тютюнопроизводители от Тервелския кооператив. Продукцията на стопаните от селото винаги е с най-добро качество и висок добив.

Една дългогодишна мечта на жителите на Тервел е на път да се осъществи. С вълнение и тревога погледите на хората се отправят към извисения корпус на новостроящото се читалище. През 1968г. обектът е включен като един от тридесетте най-важни на територията на окръга. Бригадата на ТПК "Прогрес" облича покрива на сградата с ламарина, едновременно с това се прави и външната мазилка. Изгражда се климатичната инсталация за отопление.

В график с работата на бригадата по ел-монтажа и на групата по оборудването на сцената. Бригадир на майсторите е Кольо Атанасов, а технически ръководител на обекта е Кольо Първ. Гражданите непрекъснато правят предложения за крайното оформление. Например една от идеите е на североизточната стена да се направи монументална украса от керамика с тема - Хан Тервел. Предлага се също паркът пред сградата да се преустрои и да се планира външно фасадно осветление.

Кампанията по изкупуване на тютюна в с.Коларци е в разгара си. Производители от съседните села - Оногур, Ангеларий, Сърнец, Балик, Брестница също предават своята продукция на технолог от "Тютюнева промишленост". За всеки килограм сух тютюн хората получават средно по 1,60лв. Освен това се дават и премии: за образцова манипулация - 0,10лв/кг, да добра манипулация - 0,05лв/кг.